

Mecanismul financiar SEE (Granturile SEE) și Programul Norvegian de Cooperare

Oslo, 29 ianuarie 2010

Spațiul Economic European (SEE) cuprinde:

UE: – 27 țări; 500 milioane cetățeni

SEE/EFTA (EFTA - European Free Trade Association = Asociația Europeană a Liberului Schimb - AELS): 3 țări: Regatul Norvegiei, Republica Islanda și Principatul Liechtenstein; 5 milioane cetățeni

Granturile norvegiene și cele ale SEE 2004 – 2009:

- Politica externă a Norvegiei a cuprins și contribuția pentru pace, stabilitate și prosperitate în Europa;
- Norvegia a sprijinit reducerea disparităților economice și sociale în Europa încă de când a fost înființat SEE – 1994. De atunci, au urmat: Mecanismul Financiar (1994 + 1998), Instrumentul Financiar (1999 – 2003) și granturile norvegiene și SEE (2004-2009);
- Contribuția financiară curentă pentru îndeplinirea acestui scop, în perioada 2004 – 2009 este substanțială: aproape 1,3 miliarde euro pentru 15 state membre.
- **Granturile norvegiene și cele ale SEE** oferă oportunitatea de a întări legăturile politice și economice între Norvegia și statele beneficiare;
- Acestea se implementează în cooperare strânsă între statele beneficiare și cele donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein).

Distributia granturilor pe sectoare prioritare:

- Dezvoltare durabilă și mediu: 23%;
- Conservarea patrimoniului cultural European: 21%;
- Sănătate și Protecția copilului: 14%;
- Spațiul Schengen și justiție: 10%;
- Fonduri ONG: 7%;
- Cercetare academică: 7%;
- Dezvoltarea Resurselor Umane, Dezvoltare Regională și activități transfrontaliere, etc.

Stadiul Implementării – ianuarie 2010:

- Sunt finanțate peste 1200 de proiecte de dezvoltare, de înaltă calitate;
- Proiecte implementate de autorități și instituții publice, centre de cercetare, organizații și firme;
- Implementarea proiectelor aprobate se va finaliza în aprilie 2011;
- Creșterea impactului cooperării, a interesului și a vizibilității; 20% din totalul proiectelor au câte un partener norvegian, plus fonduri și programe bilaterale.

Realizări:

- **Proiectele de mediu** contribuie la conservarea energiei, reducerea poluării aerului și a apei, monitorizarea mediului înconjurător și promovarea biodiversității;
- Restaurarea și revitalizarea siturilor **patrimoniului cultural** au stimulat activități diverse și au creat locuri de muncă, prin creșterea gradului de conștientizare a publicului față de aprecierea și protejarea patrimoniului cultural, acesta fiind accesibil vizitatorilor;
- **Fondurile ONG** sunt foarte populare și cuprind grupuri țintă importante. Sunt o sursă majoră de finanțare pentru societatea civilă din regiune. Accent pe: democrație, drepturile omului, incluziune social, mediu și dezvoltarea capacităților;
- Proiectele pentru **Sănătate și protecția copilului** contribuie la combaterea bolilor transmisibile, diagnosticarea eficientă și tratarea cancerului, îngrijirea copiilor cu nevoi special, promovarea stilului de viață sănătos și investiții în infrastructură;
- **Cercetare academică:** mediul și sănătatea sunt sectoarele principale. O mare parte din proiectele finanțate au parteneri norvegieni;
- Prin intermediul fondurilor și al proiectelor individuale, s-au efectuat cca 2000 de schimburi de profesori, studenți, cercetători și profesioniști din diferite domenii.

CONTRIBUȚIE PENTRU O NOUĂ PERIOADĂ DE FINANȚARE 2009 – 2014:

- În 18 decembrie 2009, statele SEE au semnat cu U.E. acordul de contribuție financiară pentru o nouă perioadă de 5 ani - 2009 – 2014;
- Unul dintre obiectivele mecanismelor de finanțare va include și întărirea relațiilor bilaterale;
- Norvegia va contribui cu 347 milioane de euro tranșe anuale, timp de 5 ani;
- **Contribuția anuală totală** din partea celor 3 state donatoare SEE/EFTA: 357,7 milioane euro, Norvegia contribuind cu 97% din suma totală / an;
- Printre statele beneficiare de finanțare este și **România, (chiar pe locul 2, după Polonia), căreia i s-au alocat 305,95 milioane euro, adică 61,19 milioane euro / an;**
- Granturile SEE vor fi disponibile pentru cele mai recente 12 state membre UE, plus Portugalia, Grecia și Spania;
- Granturile norvegiene de cooperare vor fi acordate numai celormai recente 12 state membre UE.

Sectoare prioritare 2009 – 2014:

- Suma totală pentru toți cei 5 ani este de aproape 1,57 miliarde euro, destinată reducerii disparităților sociale și economice din Spațiul Economic European, și pentru întărirea relațiilor cu statele beneficiare;
- Schemele de grant vor pune accent în principal pe mediu, combaterea schimbărilor climatice, energia regenerabilă, CCS (capturarea și stocarea carbonului), dialogul social și societatea civilă;
- Mecanismul Financiar SEE (Granturile SEE): 197,7 milioane euro / an;
- Mecanismul Financiar Norvegian, adică Granturile norvegiene (Programul Norvegian de Cooperare): 160 milioane euro / an;
- Aproape un sfert din fonduri vor fi utilizate pentru eforturile susținute de a trata chestiuni legate de mediu și de schimbările climatice; cel puțin 297 milioane de euro vor fi direcționate către probleme generale de mediu și aspecte legate de schimbările

climatică, și, cel puțin 160 milioane euro vor fi destinate capturării și stocării carbonului, reducerii emisiilor de CO₂ ;

- 8 milioane de euro per total vor fi alocate pentru un fond global de promovare a condițiilor decente de muncă și a dialogului tripartit, pentru statele beneficiare; instituția care promovează această inițiativă este Institutul Norvegian al Muncii și de Cercetare Socială;
- Sectoarele prioritare includ, de asemenea și: sănătatea, cercetarea academică și învățământul superior, cultura și sistemul juridic;
- **Sectoare prioritare:**
  - protecția și managementul mediului;
  - schimbările climatice și energia regenerabilă (accent pe hidroenergie);
  - capturarea și stocarea carbonului;
  - inovarea industriei "verzi";
  - cercetare și burse școlare;
  - protejarea patrimoniului cultural;
  - societatea civilă;
  - promovarea condițiilor decente de muncă și a dialogului tripartit;
  - justiție și afaceri interne;
  - dezvoltarea resurselor umane și a societății;

Solicitanți eligibili 2009 – 2014:

- organisme publice și private, ONG-uri, cu condiția să fie constituite ca entități cu personalitate juridică în statul beneficiar și care desfășoară activități în interes public;
- autorități naționale, regionale, locale;
- instituții de cercetare și educație;
- organisme de mediu;
- organizații voluntare și comunitare;
- parteneriate public – private.

Lansarea și implementarea 2009 – 2014:

- După semnarea acordurilor financiare, în urma consultării cu statele beneficiare, statele donatoare vor elabora un cadru legal și condițiile necesare pentru implementarea granturilor SEE și a celor norvegiene, având la bază și experiența derulării schemelor de grant anterioare;
- Cele 3 state donatoare vor negocia cu fiecare stat beneficiar, în acord cu prioritățile specifice țării respective, apoi va fi semnat MOU (Memorandum-ul individual de Înțelegere) cu fiecare stat în parte;
- Apoi se vor dezvolta programele de finanțare în țările beneficiare.
- **SE ESTIMEAZA CA LANSAREA ACESTOR PROGRAME DE FINANȚARE SĂ AIBĂ LOC ÎNCEPÂND CU 2011.**
- www.eeagrants.org - aici vor fi postate informații despre cele două programe financiare.